Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 16 февраль 1974 йил шанба ✦ № 40 (15.820). ✦ Баҳоси 2 тийин.

САМИМИЙ УЧРАШУВЛАР

Қорақалпоғистонда РСФСР адабиёти ва санъати кунлари

Қорақалпоқ диёрида дўстлик ва қардошлик байрами давом этаётир. Россия Федерацияси адабиёти ва санъати кунларининг қатнашчилари Автоном республика районларида бўлиб, меҳнат қаҳрамонлари, зиёлилар, ишчилар билан учрашувлар ўтказдилар. Бу учрашувлар ҳамма жойда ҳам зўр шодиёнага, қардошлик байрамига айланди. Учрашувларда ҳароратли юрак сўзлари, унутилмас таассуротлар изҳор этилмоқда.

Қуйида Қорақалпоғистонда ўтаётган РСФСР адабиёти ва санъати кунлари иштирокчиларининг газетхонларга айтган юрак сўзларини ўқийсиз.

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ

УНУТИЛМАС ДАМЛАР

Ўзбекистоннинг азамат пахтакорларига, Қорақалпоғистон меҳнаткашларига алангали Доғистон саломи!

Мен бу тантанали кунларда диёрингизга келиш бахтига муяссар бўлганим билан фахрланаман.

Мурод КАЖЛАЕВ,
РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, РСФСР Давлат мукофотининг лауреати.

БЕҲАД ШОДМИЗ

Биз Пятницкий номидаги Давлат академик рус халқ хори артистлари Сиз азиз дўстларга ўз санъатимизни намойиш этиш билан бахтиёрмиз.

Сизнинг оташин қалбингиз, серқуёш юртингиз бизни мафтун қилди. Таассуротларимиз беқиёс. Халқ хўжалиги ва бошқа соҳалардаги ютуқларингиздан бениҳоя хурсанд бўлдик. Қардошлик, дўстлик оиласида ҳамиша бирга ижод, меҳнат қилайлик.

Г. В. ФУФАЕВА,
РСФСР халқ артисти, хормейстер.

ВОЛГА ТАРОНАЛАРИ

...Қорақалпоғистондаги рус адабиёти ва санъати кунларининг қатнашчилари Амударё устидаги кўприкда туриб азим дарёнинг улуғвор мавжларига узоқ вақт завқланиб қараб қолдилар. Узоқ-узоқларда Тахиатош гидроузели тўғони ва колонналари кўзга ташланиб турар эди.

Икки соҳилни туташтирувчи кўприкда бутун мамлакатнинг биографияси кўз олдингиздан ўтади. Челябинск тракторига Тошкент заводида ясалган сеялка тиркалган. «Белаз» машинасига қорақалпоқ пахтаси ортилган. Темир йўл контейнерларига ўнлаб шаҳарларнинг — маҳсулот юборган ва юбориладиган жойларнинг номлари ёзилган.

Ленинград, Брянск, Калуга, Новосибирск, Харьков, Тольятти, Киев—Тахиатош ГРЭСига юборилган турбиналар, қозонлар, приборларга шу шаҳарларнинг номлари ёзилган. Шу нурхона цехларида энергетиклар билан Россия Федерацияси ёзувчилари, созандалари, артистларининг дилкаш учрашувлари бўлиб ўтди. Тахиатош ремонт заводининг клубида ҳам, «Энергетик» клубида ҳам Волганинг тароналари қайта-қайта янгради.

Бу қўшиқ Чимбойда ҳам диллларга ором бахш этди. Бу ерда Россия вакилларини Қосим Авезов номли совхознинг меҳнат қаҳрамонлари нон-туз билан кутиб олдилар. Бердақ номли кинотеатрда бўлиб ўтган дўстлик кечасида сўзга чиққан нотиқлар мамлакатимиз халқларининг дўстлиги тўғрисида, Волга ва Амударё узра янграб турган янги қўшиқлар ҳақида гапирдилар.

...Қорақалпоғистон халқи Амударё тўғрисида кўп қўшиқлар тўқиган. Аммо, ҳозир Тахиатошдан шаҳар ва қишлоқларга нур элтаётган симларнинг қўшиғидан ҳам, Амударё бўйларида қад кўтарган посёлкалар узра янграб турган қўшиқлардан ҳам, терим машиналарининг овозига ҳамоҳанг бўлаётган пахтазор қўшиқларидан ҳам дилрабо қўшиқлар ҳеч қачон бўлган эмас.

* * *

15 февраль куни Нукусда Россия Федерацияси адабиёт ва санъатининг Қорақалпоғистондаги кунлари тантанали равишда ёпилди.

(УзТАГ).

МЕҲНАТ — ШОН-ШАРАФ ИШИ

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХОДИМЛАРИНИНГ 1973 ЙИЛДА ДОН, ПАХТА ВА БОШҚА ДЕҲҚОНЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШНИ ВА ДАВЛАТГА СОТИШНИ КЎПАЙТИРИШ УЧУН РЕСПУБЛИКА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИНГ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети республика қишлоқ хўжалик ходимларининг 1973 йилда деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришни ва давлатга сотишни кўпайтириш учун социалистик мусобақаси якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроқлари билан пул мукофотлари қуйидаги областларга ва районларга берилди:

Қизил байроқ ва биринчи мукофот — Сурхондарё областига.

Қизил байроқ ва иккинчи мукофот — Наманган ва Тошкент областларига.

Қизил байроқ ва учинчи мукофот — Самарқанд, Фарғона ва Хоразм областларига.

Қизил байроқ ва биринчи мукофот — Тошкент областининг Калинин районига, Жиззах областининг Дўстлик районига.

Қизил байроқ ва иккинчи мукофот — Андижон областининг Избоскан районига, Сурхондарё областининг Шўрчи районига, Фарғона областининг Фарғона районига, Сирдарё областининг Боёвут районига ва Наманган областининг Янгиқўрғон районига.

Қизил байроқ ва учинчи мукофот — Самарқанд областининг Оқдарё районига, Қашқадарё областининг Шаҳрисабз районига, Қорақалпоғистон АССРнинг Хўжайли районига, Хоразм областининг Янгиариқ районига ва Бухоро областининг Ромитан районига.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Совхозлар министрлиги ва Озиқ-овқат саноати министрлигининг, «Главсредазирсовхозстрой»нинг ҳамда қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш ишчилари ва хизматчилари касаба союзи республика комитетининг Қизил байроқларни қуйидаги хўжаликларга бериш тўғрисидаги таклифи қабул қилинди.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР БЎЙИЧА

Хўжайли районининг «Коммунизм» колхозига.

Тўрткўл районининг «Намуна» колхозига.

Хўжайли районининг Ҳамза номли колхозига.

Амударё районининг Крупская номли колхозига.

Беруний районининг «Октябрь 50 йиллиги» колхозига.

Чимбой районининг Усмон Юсупов номли совхозига.

Ленинобод районининг «Тошкент» совхозига.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Марҳамат районининг «Пахтакор» колхозига.

Ленин районининг Карл Маркс номли колхозига.

Қўрғонтепа районининг Энгельс номли колхозига.

Жалолқудуқ районининг Свердлов номли колхозига.

Андижон районининг Ленин номли колхозига.

Избоскан районининг Тельман номли колхозига.

Москва районининг «Қизил юлдуз» колхозига.

Хўжаобод районининг Куйбишев номли колхозига.

БУХОРО ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Вобкент районининг «Коммунизм» колхозига.

Шофиркон районининг «Қизил байроқ» колхозига.

Ромитан районининг Наримонов номли колхозига.

Шофиркон районининг Карл Маркс номли колхозига.

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Жиззах районининг Жданов номли колхозига.

Дўстлик районининг Саркисов номли совхозига.

Мирзачўл районининг Абай номли совхозига.

Дўстлик районининг «Октябрь 50 йиллиги» совхозига.

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Ғузор районининг Карл Маркс номли колхозига.

Яккабоғ районининг Энгельс номли колхозига.

Шаҳрисабз районининг «Коммунизм» колхозига.

Чироқчи районининг «Партия XXIV съезди» колхозига.

Қарши районининг «Пахтаобод» колхозига.

Яккабоғ районининг «Яккабоғ» совхозига.

Қамаши районининг «Фарғона» совхозига.

НАМАНГАН ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Задарё районининг «Коммунист» колхозига.

Чуст районининг Карл Маркс номли колхозига.

Косонсой районининг «Правда» колхозига.

Наманган районининг «Партия XXII съезди» колхозига.

Уйчи районининг Охунбобоев номли колхозига.

Поп районининг «Партия XXII съезди» колхозига.

Янгиқўрғон районининг Навоий номли колхозига.

Поп районининг «Найман» совхозига.

САМАРҚАНД ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Пахтачи районининг Охунбобоев номли колхозига.

Ургут районининг Карл Маркс номли колхозига.

Пастдарғом районининг Карл Маркс номли колхозига.

Иштихон районининг Фрунзе номли колхозига.

Хатирчи районининг «Ўзбекистон» колхозига.

Самарқанд районининг «Ленин байроғи» колхозига.

Оқдарё районининг «Оқдарё» совхозига.

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Жарқўрғон районининг «Қизил Октябрь» колхозига.

Жарқўрғон районининг «Коммунизм» колхозига.

Денов районининг Охунбобоев номли колхозига.

Сариосиё районининг Ленин номли колхозига.

Сариосиё районининг Калинин номли колхозига.

Термиз районининг Жданов номли колхозига.

Термиз районининг Калинин номли колхозига.

Шеробод районининг «Дўстлик» совхозига.

Шеробод районининг Ленин номли совхозига.

Гагарин районининг «Искра» совхозига.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Гулистон районининг Крупская номли колхозига.

Сирдарё районининг Охунбобоев номли колхозига.

Ворошилов районининг Свердлов номли колхозига.

Оқолтин районининг «Партия XXIII съезди» совхозига.

Сирдарё районининг «Сирдарьинский» совхозига.

Оқолтин районининг «Фарғона» совхозига.

Янгиер районининг «Ширин» совхозига.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Пискент районининг «Гулистон» колхозига.

Чиноз районининг Охунбобоев номли колхозига.

Янгийўл районининг «Ленинизм» колхозига.

Оққўрғон районининг Ҳамид Олимжон номли колхозига.

Янгийўл районининг Н. Ниёзов номли колхозига.

Чиноз районининг Навоий номли колхозига.

Юқори Чирчиқ районининг Карл Маркс номли колхозига.

Бекобод районининг 1-«Далварзин» совхозига.

Бекобод районининг 4-«Далварзин» совхозига.

Қуйи Чирчиқ районининг «Нижний Чирчиқ» совхозига.

Калинин районининг «Қорасув» совхозига.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Фарғона районининг Навоий номли колхозига.

Бувайда районининг «Ленинобод» колхозига.

Бувайда районининг «Партия XX съезди» колхозига.

Қува районининг Димитров номли колхозига.

Ленинград районининг Энгельс номли колхозига.

Фарғона районининг Димитров номли колхозига.

Ўзбекистон районининг «Комсомол» совхозига.

Риштон районининг «Риштон» совхозига.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Қўшкўпир районининг Киров номли колхозига.

Хива районининг Огаҳий номли колхозига.

Боғот районининг «Коммуна» колхозига.

Янгиариқ районининг Чапаев номли колхозига.

Шовот районининг «Партия XXII съезди» колхозига.

КОЛХОЗЛАР, СОВХОЗЛАР ҲАМДА БОШҚА ДАВЛАТ КОРХОНАЛАРИ ВА ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ 1973 ЙИЛДА ИШДАГИ ЭНГ ЯХШИ КЎРСАТКИЧЛАР УЧУН ЎТКАЗГАН РЕСПУБЛИКА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИНГ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети колхозлар, совхозлар ҳамда бошқа давлат корхоналари ва ташкилотларининг 1973 йилдаги иш якунлари бўйича республика социалистик мусобақаси якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроқлари билан пул мукофотлари қуйидагиларга берилди:

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МИНИСТРЛИГИ БЎЙИЧА

Қорақалпоғистон АССРнинг Амударё районидаги Энгельс номли колхозга.

Андижон областининг Ленин районидаги «Коммунизм» колхозига.

Андижон областининг Пахтаобод районидаги Ёқубов номли колхозга.

Бухоро областининг Бухоро районидаги «Маданият» колхозига.

Хоразм областининг Хонқа районидаги «Ленинград» колхозига.

Қашқадарё областининг Шаҳрисабз районидаги «Гулистон» колхозига.

Наманган областининг Янгиқўрғон районидаги «Партия XXII съезди» колхозига.

Самарқанд областининг Нарпай районидаги «Иттифоқ» колхозига.

Сурхондарё областининг Жарқўрғон районидаги «Шарқ юлдузи» колхозига.

Тошкент областининг Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозига.

Фарғона областининг Фарғона районидаги Ленин номли колхозга.

Хоразм областининг Урганч районидаги Карл Маркс номли колхозга.

Самарқанд областининг Пахтачи районидаги «Коммунизм» колхозига.

Жиззах областининг Ғаллаорол районидаги 1-«Ғаллаорол» совхозига.

Қашқадарё областининг Қарши районидаги «Плодовопитомнический» совхозига.

Тошкент шаҳридаги «Узгипрозем» институтига.

ЎЗБЕКИСТОН ССР СОВХОЗЛАР МИНИСТРЛИГИ БЎЙИЧА

Қорақалпоғистон АССРнинг Қўнғирот районидаги «Қўнғирот» совхозига.

Андижон областининг Избоскан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозига.

Қашқадарё областининг Ульянов районидаги «Қашқадарё» совхозига.

Сирдарё областининг Боёвут районидаги 3-«Боёвут» совхозига.

Тошкент областининг Бекобод районидаги Ойбек номли совхозга.

Фарғона областининг Фрунзе районидаги Жданов номли совхозга.

«ГЛАВСРЕДАЗИРСОВХОЗСТРОЙ» БЎЙИЧА

«Каршистрой» бошқармасига.

«Каракалпакирсовхозстрой» бошқармасига.

«УЗСЕЛЬХОЗТЕХНИКА» БИРЛАШМАСИ БЎЙИЧА

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент тажриба ремонт-механика заводига.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ТАЙЁРЛАШ МИНИСТРЛИГИ БЎЙИЧА

Наманган ун комбинатига.

«УЗГЛАВВОДСТРОЙ» БЎЙИЧА

«Кашкадарьяводстрой» трестига.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕЛИОРАЦИЯ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРЛИГИ БЎЙИЧА

Фарғона область суғориш системалари бошқармасига.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШИ МИНИСТРЛИГИ БЎЙИЧА

Самарқанд 3-автотрестининг 60-автобазасига.

АХЛОҚИЙ ТАРБИЯ — КОНФЕРЕНЦИЯ МАВЗУИ

15 февралда Тошкентда бўлиб ўтган республика конференцияси коммунистик ахлоқ тарбияси ва шахсни камол топтириш масалаларига бағишланди. Конференцияни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети уюштирди. Конференцияда область партия комитетлари ва область комсомол комитетлари бўлимларининг раҳбарлари, партия комитетлари ва «Билим» жамияти лекторлари, халқ маорифи ходимлари, олий ўқув юртларининг ўқитувчилари, олимлар, идеология муассасаларининг раҳбарлари қатнашдилар.

Марксча-ленинча этика проблемалари ва КПСС XXIV съезди қарорлари асосида меҳнаткашларни ахлоқий тарбиялаш вазифалари тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими Г. Г. Квасов доклад қилди. Меҳнаткашларни ахлоқий-ҳуқуқий тарбиялаш тўғрисида ва ахлоқий тарбиянинг психологик асослари ҳақида ҳам докладлар тингланди.

Конференция қатнашчилари тўпланган тажрибани умумлаштирдилар, тарбия ишини янада кучайтириш вазифаларини ҳар томонлама муҳокама қилдилар. Коммунистик ахлоқни шакллантиришда, меҳнаткашларни интернационализм руҳида тарбиялашда социалистик мусобақанинг ролига, шахсни ахлоқий тарбиялашда меҳнат коллективларининг ролига катта аҳамият берилди. Бир қатор докладларда студент ёшларни тарбиялаш ҳақида, бу ишни ўсмирлар ва юқори синф ўқувчилари ўртасида олиб боришнинг хусусиятлари тўғрисида гапирилди. (ЎзТАГ).

Вобкент районидаги «Коммунизм» колхози пахтакорлари беш йилликнинг белгиловчи, тўртинчи йилида 1120 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олдилар. Улар сўзларининг устидан чиқиш учун мўл ҳосилга пухта замин яратмоқдалар. Далага маҳаллий ўғит чиқариш ва ерларнинг шўрини ювиш ишлари сифатли олиб борилаётир. Айниқса Сафар Аминов бригадасида шўр ювиш яхши ташкил этилган. Суратда: моҳир ва тажрибали сувчи Барот Қўлдошев, бригадир Сафар Аминов ва бош агроном Умарқул Жўраев ўртоқлар далада.

Б. Мўминов фотоси. (ЎзТАГ).

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

ҚАРШИ, 15 февраль. (ЎзТАГ). Бугун Қашқадарё областига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғи топширилди. Қашқадарёликлар бу мукофотга саноат, қурилиш ва транспорт ходимларининг 1973 йилги халқ хўжалик планларини муддатидан илгари бажариш учун ўтказилган республика социалистик мусобақаси якунлари бўйича сазовор бўлган эдилар.

Қизил байроқни областга Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев топширди.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг коллективи катта меҳнат ғалабасига эришди. Бу коллективга саноат, қурилиш ва транспорт ходимларининг 1973 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш учун ўтказилган республика социалистик мусобақаси якунларига кўра Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғи берилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов 15 февралда нашриётга Қизил байроқни топширди.

* * *

15 февралда тантанали вазиятда Тошкент шаҳрига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғи топширилди. Байроқни Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусаханов топширди. Бир ярим миллион аҳолиси бўлган шаҳар бу юксак мукофотга 1973 йилги халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш учун саноат, қурилиш ва транспорт ходимларининг республика социалистик мусобақаси якунларига кўра сазовор бўлди.

* * *

Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлиги коллективига 15 февралда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғи топширилди. 1973 йилги халқ хўжалик планини муддатидан олдин бажариш учун саноат, қурилиш ва транспорт ходимларининг республика социалистик мусобақасида қўлга киритилган бу мукофотни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева топширди.

* * *

15 февраль куни тантанали вазиятда Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги бошқармаси коллективига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғи топширилди. Байроқ бу коллективга республика социалистик мусобақасида эришган муваффақиятлари учун берилган эди. Юксак мукофотни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. К. Зиёдуллаев топширди. (ЎзТАГ).

РАСМИЙ ВИЗИТ БИЛАН

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Франция ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан 15 февралда Москвадан Парижга жўнаб кетди. А. А. Громико Франциядан кейин Италия ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан Италияга боради. (ТАСС).

«Совет Ўзбекистони» ишга туширилаётган иншоотларда

ҲАМКОРЛИК БЎЛМАГАЧ...

«Пойтахтимизнинг Сергели массивида йирик мебель комбинати қурилмоқда. Қувват жиҳатидан Ўрта Осиёда ягона бўлган бу комбинатнинг умумий майдони 20 гектарга етармиш. Корхона ишга тушгач, республикамизда мебель ишлаб чиқариш 25 процент кўпаяркан...»

[illegible]

...кент монтаж бошқармасининг айби билан цехлардаги дастгоҳлар ва агрегатлар ҳанузгача электр энергияси билан таъминланмаган. Бунинг устига сўнгги кунларда монтажчилар бутунлай кетиб қолишди. Уларнинг [illegible] ...ши керак. Акс ҳолда, комбинат шу йилнинг иккинчи кварталида ҳам ишга тушмай қолиши эҳтимол.

Н. САЪДУЛЛАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

ЯГОНА ОИЛАДА

АГА БУРЯТЛАРИ МИЛЛИЙ ОКРУГИГА ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

АГИНСКОЕ (Чита области), 14 февраль. (ТАСС). Меҳнаткашларнинг совет халқлари қардошларча дўстлигини мустаҳкамлаш соҳасидаги катта хизматлари, хўжалик ва маданий қурилишдаги ютуқлари учун Ага бурятлари миллий округига бугун Халқлар дўстлиги ордени топширилди.

Округ ижроия комитетининг Раиси Б. Ц. Циренов округ партия комитети билан меҳнаткашлар депутатлари округ Советининг округга юксак мукофот топширилишига бағишланган қўшма тантанали мажлисни очди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси баланд руҳ билан Фахрий президиумга сайланди.

РСФСР Олий Совети Президиумининг Раиси М. А. Яснов партия Марказий Комитети, Совет ҳукумати ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг топширувига биноан округ меҳнаткашларини Ватаннинг юксак мукофоти билан қизғин қутлади.

М. А. Яснов СССР Олий Совети Президиумининг Ага бурятлари миллий округини Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонини ўқиб берди ва гулдурос қарсаклар остида округ байроғига орденни тақиб қўйди.

Сўзга чиққан нотиқлар партия Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, Совет ҳукуматига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга миннатдорчилик билдирдилар.

Тантанали мажлис қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

КОРЯКЛАР МИЛЛИЙ ОКРУГИГА ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

ПАЛАНА (Камчатка области), 14 февраль. (ТАСС). Бугун Коряклар миллий округи байроғидаги Меҳнат Қизил Байроқ ордени ёнига Халқлар дўстлиги ордени тақиб қўйилди.

Бу ерда КПСС округ комитети билан меҳнаткашлар депутатлари округ Совети ижроия комитетининг юксак мукофот топширилишига бағишланган қўшма тантанали мажлиси бўлди.

Мажлис қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюросини баланд руҳ билан Фахрий президиумга сайладилар.

Мажлисда РСФСР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. М. Школьников табрик нутқи сўзлади. У КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, Совет ҳукумати ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг топширувига мувофиқ Коряклар миллий округи меҳнаткашларини юксак мукофот билан самимий қутлаб, уларга коммунистик қурилишда янги муваффақиятлар тилади.

А. М. Школьников СССР Олий Совети Президиумининг Фармонини ўқиб берди ва гулдурос қарсаклар остида Халқлар дўстлиги орденини Коряклар миллий округининг байроғига тақиб қўйди.

Сўзга чиққан нотиқлар юксак мукофот учун партия ва ҳукуматга қизғин миннатдорчилик билдирдилар.

Тантанали мажлис қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига якдиллик билан табрикнома қабул қилдилар.

ДАРД АСОРАТИ — УМР АЗОБИ

Шифокор минбари

Шу сатрларни ёзар эканман, касаллик чангалига тушиб, дард азобини тортган беморлар, тунни-тун демай, мижжа қоқмай, кишилар умрига-умр ҳадя қилаётган ҳамшира-ю, шифокорлар кўз олдимда гавдаланади.

Ҳа, шундай касалликлар борки, улар асрлардан асрларга ўтиб, шаҳарлардан шаҳарларга, давлатлардан давлатларга тарқалиб, минглаб кишиларнинг ёстиғини қуритган.

Шундай оғир дардлардан бири — миянинг яллиғланиши бўлиб, халқлар ўртасида менингит номи билан юритиладиган касалликдир. Бу дард билан инсоният бундан минг йил муқаддам «юзма-юз кўришган», унга дучор бўлиб, азоб чеккан. Ўша даврда бу касалликнинг келиб чиқишини билмаган кишилар, айниқса, Европа мутахассислари бу мия касаллигини насл хасталиги, деб ҳам фикр юритганлар. Шарқнинг улуғ мутафаккири Абу Али ибн Сино дунёда биринчи бўлиб бу дардни аниқлаган ва унга миянинг яллиғланиши, деб ном берган. Касалликнинг келиб чиқишида наслнинг ҳеч бир алоқаси йўқлигини исбот қилиб, дунё олимлари ичида биринчи бор шу дардга оид белгиларни ёзиб қолдирган.

Менингит касаллиги қандай пайдо бўлади, қайси манбалар орқали кишилардан-кишиларга юқади? Унинг белгилари нималардан иборат ва бошланғич даврида касалликни аниқлаш, тегишли тадбирлар кўриш мумкинми? Ҳозирги замон тиббиётининг шу касалликка қарши курашда ва беморни даволашда имкониятлари қандай? Бундай саволларнинг туғилиши табиий.

Аввало, шуни айтиш керакки, менингит юқумли касалликлар ичида ўзининг кенг тарқалиши, дарднинг жуда тез ривожланиб, оғир ва хилма-хил давом этиши, асорати билан ажралиб туради.

Менингит фақат инсонга хос юқумли касалликдир. Уни махсус микроблар вужудга келтиради. Бу микроблар мия қобиғига ўрнашиб олиб, у ерда кўпайиб, ривожланиб, касалликни чақириш хусусиятига эга бўлади. Шунинг учун ҳам унга менингококк деб ном берилган.

Менингококк бетоб кишиларнинг бурун ва томоқ шиллиқ қаватларига ўрнашиб олиб, тез кўпаяди. Нафас олиш йўлларида минглаб ва миллионлаб менингококклар кишилар гаплашганда, йўталганда ташқи муҳитга чиқиб, соф ҳавони ифлослантиради. Бундай ҳаводан фойдаланган соғлом кишилар дардга чалинадилар. Бундан ташқари микроблар бемор фойдаланган сочиқ ва дастрўмолларга, кийим-кечакларга ва болалар ўйинчоқларига ўтириб олса улар орқали ҳам соғлом кишиларга юқиши мумкин.

Ҳар бир тирик мавжудот ўзига хос ва мос яшаш шароитини танлаш хусусиятига эга. Худди шу сингари менингококклар учун ҳам нам, захкаш, ифлосланган қоронғи муҳит узоқ вақт яшаши учун қулай шарт-шароит ҳисобланади.

Бинобарин, менингококк микроблари ифлосланган ҳаво орқали киши танасига кириб олар экан, бурун ва томоқнинг шиллиқ қаватларига ўтиради ва тез ривожланади, сўнгра қон ҳужайраларига кириб, лимфа ва қон томирлари орқали бутун организмга тарқалади. Шу жумладан мия қобиғига жойлашиб олади. У ерда ҳам икки-олти кун давомида миллион-миллионтага кўпайиб, касаллик ўз таъсир кучини кўрсата бошлайди. Менингококклар қон ҳужайраларида ривожланиб, ўз таркибидан заҳарли моддалар (токсинлар) ажратади. Бу моддалар эса, аввало, қон-томир ва асаб ҳужайраларига сингади. Натижада қон томир ва асаб системасининг нормал фаолиятига путур етказади. Қон томир деворлари яллиғланади. Модда алмашинуви бузилади. Мия қобиғида, марказий мияда жиддий ўзгаришлар рўй беради. Шунинг учун ҳам қисқа фурсат ичида касаллик авж олиб, беморнинг аҳволи оғирлашади.

Менингококк касаллиги ҳар хил турда кечади ва ривожланади. Бинобарин, менингококклар бир гуруҳ шахсларда мия қобиғининг яллиғланишига (менингитга) олиб келса, иккинчи гуруҳ кишиларда эса қон томирларининг яллиғланиши (менингококк сепсиси) ва уларнинг чуқур ўзгаришлари юз беради. Учинчи гуруҳ шахсларда юқори нафас олиш йўлларининг яллиғланиши каби ўзгаришлар билан бошланади.

Ҳамон менингококк микроблари шу қадар мураккаб ва хилма-хил касаллик турларини ривожлантириш хусусиятига эга экан, айни даврда сиз газетхонларни шу касалликка хос белги ва аломатлар билан таништириб ўтишни лозим кўрдик.

Менингит касаллиги киши ўзини нормал ҳолатда сезаётган бир даврда — ўқиш, иш пайтида ёки кўча-кўйда кетатуриб бирданига ўзини ёмон ҳис қила бошлаши ва қаттиқ бош оғриғи пайдо бўлиши билан бошланади. Сўнг қисқа вақт ўтар-ўтмас, (2-4 соат ичида) киши бадани совуқсирайди, тана ҳарорати 39-40 даражага кўтарилади. Бош оғриғи кучайиб, кўнгил айнийди. Киши беҳузур бўлади. Ўхтин-ўхтин қайт қилади. Шундай қилиб, касаллик белгилари ривожланади. Бемор тезда ҳушидан кетади. У бетоқат бўлади, алаҳлайди, бўйин ва гардан гўштларининг қаттиқ оғриши ва тиришиш аломатлари рўй беради. Касалликнинг иккинчи кунидаёқ дард авж олиб, беморнинг аҳволи оғирлашади. Юрак-томир фаолияти ўзгаради. Касаллик эса мия қобиғидан бош мияга ўтади. Бемор ҳолдан кетиб, ҳушини йўқотади. Агар тегишли шифобахш чоралар қўрилмаса, унинг аҳволи янада оғирлашиши мумкин.

Касалликнинг иккинчи тури менингококк сепсиси бўлиб, шу дардни чақирувчи микробларнинг қонда кўпайиши эвазига ва улардан ажралган заҳарли моддалар таъсири натижасида қон томирлари яллиғланади. Бу ҳолда касаллик баданнинг совуқ қотиши, тананинг увишиб, қақшаб оғриши, иситманинг кўтарилиши, бошқа оғриқ пайдо бўлиши каби белгилар билан бошланади. Қисқа вақт ўтар-ўтмас тананинг заҳарланиши авж олади. Бемор бетоқат бўлади. Ўзини қўярга жой тополмай қолади. Тана ҳарорати яна бир бор кўтарилиб, бош оғриғи кучаяди. Бурун қонайди, оёқ-қўл суякларида, тана гўштида қаттиқ оғриқ пайдо бўлади. Касалликнинг биринчи кунидаёқ терида катта-кичик ҳажмда қон талашлар пайдо бўлади. Дард чўзилиши билан беморнинг аҳволи оғирлашади. У ҳушидан кетади, бундай ҳолларда тезлик билан тиббий ёрдам кўрсатилиши керак.

Менингококк сепсиси мия қобиғининг яллиғланиши — менингитга, бош миянинг яллиғланиши менингоэнцефалитга олиб келади. Менингококк ҳасталигининг шундай турлари ҳам борки, уни кишилар бошланғич даврларида оёқ устида ўтказадилар. Бепарволик орқасида зарур бўлган тиббий ёрдамни ўз вақтида олмай, дардни кучайтириб юборишлари ҳам мумкин.

Ҳамон шу сатрларни ёзар эканман, куни-кечагина тонг отар-отмас «тез ёрдам» машинасида клиникага оғир аҳволда келтирилган Собирқул исмли бемор кўз олдимда гавдаланади. Унга бир неча соат давомида тўхтовсиз ёрдам берилди. Томирларига кучли дори-дармонлар юбориб турилди. Лекин улар кор қилмас, дард борган сари авж олаётган эди. Паҳлавон йигитнинг ҳаёти қил устида турарди. Собирқулнинг курсдош дўстларидан бири оғир-оғир хўрсиниб қўяр экан, воқеани бир бошдан гапириб берди. Маълум бўлишича, бемор бундан бир ҳафта аввал тоби қочиб, дардни оёқ устида ўтказган. Машғулотларга қатнаб, беparволик қилган.

Унинг гоҳ бадани увишиб, гоҳ қизиган, оёқ-қўллари қақшаб оғриган. Бурни битиб, томоғи қуриган. Ўхтин-ўхтин боши айланиб, қаттиқ оғриган, кечқурунлари иситмаси кўтарилган. Бетоблигини кузатиб юрган курсдош ўртоқлари Собирқулни ётоқхонага қайтаришган. Шифокорга мурожаат қилишни ва тегишли дори-дармонлар билан даволаниши кераклигини айтишган. Шунда ҳам у одатдаги шамоллаш тумов бўлса керак, икки-уч кун ичида ўтиб кетади, деб ўйлаган. Бироқ, орадан бир-икки кун ўтар-ўтмас иситмаси кўтарилиб, бош оғриғи кучайган. Кўнгли айниб, қайт қила бошлаган. Шунда ўртоқлари «тез ёрдам» машинасини чақириш ўрнига ўзлигича тиббий ёрдам беришга уриниб кўрганлар. Қаердандир дори ҳам топишиб, зора бош оғриғини тузатса деб ичиришган. Бироқ, Собирқулнинг аҳволи ёмонлашаверган.

Касаллик ривожланишининг қисқача тарихи билан танишар эканмиз, Собирқул беш-олти кун олдин менингококк касаллигининг энг енгил тури бўлмиш назофарингит билан оғригани маълум бўлди. Аммо беморнинг бепарволиги туфайли, ўз вақтида шифокорга мурожаат қилмаганлиги натижасида дард авж олиб менингококк сепсисисига айланган.

Бу мисолдан кўриниб турибдики, менингококк микроблари касалликнинг турли хилларига, шу билан бирга кишининг бепарволиги туфайли дардни ривожлантириб, оғир оқибатларга олиб келиши мумкин экан.

Ҳозирги замон медицинаси кўплаб шифобахш дори-дармонларга эга. Агар улардан касалликнинг бошланғич даврида тўғри фойдаланилса, дардни шунчалик тез бартараф қилиш мумкин. Модомики шундай экан, менингококк касаллигига дучор бўлган кишилар (айниқса дарднинг енгил тури билан оғриган пайтда) бепарво бўлмасликлари керак. Дарднинг асорати ёмон. Буни юқорида келтирилган Собирқул аҳволидан ҳам кўриш мумкин. Шу боисдан бетобликнинг биринчи кунидаёқ шифокорга мурожаат қилиб, унинг олдини олиш чораларини кўриш зарур.

Менингококк касаллиги бошқа хасталиклар каби енгил, ўрта ва оғир кечиши мумкин. Бинобарин, касалликнинг биринчи соат ва кунларидаёқ шифокорга мурожаат қилинса, тегишли тадбир-чоралар кўрилса, дард ривожланмайди, асоратсиз тузалади.

Менингококк дардига чалинмайин десангиз, қуйидаги тавсияларга амал қилишни унутманг. Менингококк касаллигини тарқатиш манбаи бир томондан бемор бўлса, иккинчидан шу хасталикнинг микробларини ташиб юрувчи соғлом кишилардир. Улар шифокор назоратида бўлиб, зарур дори-дармонлардан фойдаланишлари керак. Уй-жойлар, корхоналар, мактаб, ясли-боғчалар, ишчи ва студентлар ётоқхоналари, кинотеатр бинолари ҳавоси тез-тез алмаштириб турилса, касаллик тез тарқалиб кетишининг олди олинган бўлади. Бу хасталик белгилари — аломатларига дучор бўлган кишилар шу заҳотиёқ шифокорга мурожаат қилсалар, бир томондан дарднинг олди олинади, иккинчидан, касалликнинг бошқаларга тарқалишига йўл қўйилмайди.

Дарднинг олдини олишда ота-оналар, муаллим ва мураббияларнинг ҳам ҳиссалари катта. Чунончи, болалар шамоллаб, томоқ оғриғига дучор бўлсалар, одатдаги шамоллаш экан деб бепарво бўлмасдан, врачга мурожаат қилиб, дарднинг сабабини аниқлашлари лозим. Умуман, касалликка қарши кураш фақат медицина ходимларинингина иши бўлиб қолмай, айни чоғда умумхалқ иши эканлигини унутмаслигимиз керак.

Шабот ХЎЖАЕВ,
Тошкент врачлар малакасини ошириш институтининг кафедра мудири, профессор.

Урганчда замонавий, қўшқаватли автовокзал қурилиши тугалланмоқда. Уни «Узавтодорстрой» трестининг Хоразм участкаси коллективи барпо этяпти. Суратда: автовокзал биноси пардозлашдан чиқарилаётган пайт.
К. Қадамов фотоси. (ЎзТАГ).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

МАИШИЙ ХИЗМАТ ЯХШИЛАНАДИ

Денов район ижроия комитети редакция томонидан текшириш ҳамда чора кўриш учун юборилган З. Мисиров хатига жавоб қайтарган. Унда таъкидланишича, текширишда хатдаги фактлар асосан тасдиқланган. Ҳақиқатан ҳам К. Маркс номли колхоз қишлоқларида аҳолига маиший хизмат кўрсатиш талаблар даражасида эмас. Райижроком Сина қишлоқ матлубот жамияти правлениеси зиммасига яқин кунларда чойхона ва новвойхона қурилишига киришиш вазифасини юклади. Район кинолаштириш дирекциясига эса аҳолига вақтида кино хизмати кўрсатиб туриш таклиф этилди.

САРҲИСОБ ВА РЕЖАЛАР

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати колхозчи-деҳқонларни янги меҳнат зафарларига чорламоқда. Улар тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи босқичи — 1973 йилда қилинган ишларга якун ясаш билан белгиловчи — 1974 йилда қилинадиган улкан ишлар режасини тузиб, пахта, сут, гўшт ва бошқа хил маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш, таннархини арзонлаштириш, рентабелликни кучайтириш, шундай қилиб, беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари ошириб бажариш учун ғайрат ва шижоат кўрсатмоқдалар. Мухбиримизнинг Янгийўл районидаги уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз раиси Ўсарбой Жўраев билан шу ҳақдаги суҳбатини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

МУРОЖААТГА ДЕҲҚОНЛАР ЖАВОБИ

— КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига қарата қилган Мурожаатини, — деди Ўсарбой Жўраев, — колхозимиз аъзолари зўр мамнунлик билан кутиб олдилар. Бу тарихий ҳужжат социалистик қишлоқ хўжалигимиз, ҳусусан пахтачилик ва чорвачиликни комплекс механизация асосида ривожлантиришнинг жанговар программасидир. Мурожаат колхозчиларимизнинг йиғилишида ўқиб чиқилди ва чин юракдан маъқулланди.

1973 йилнинг якуни қуйидагича бўлди: 1500 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 28,8 центнер ўрнига 32,2 центнердан хирмон кўтардик, она Ватанга кўзда тутилганидан 500 тоннадан зиёд «оқ олтин» армуғон этдик. Машиналарда терилган пахта 400 тонна кўпайтирилди. Э. Жўраев бригадасида ҳосилдорлик 40 центнерни ташкил этди. Л. Назаров, Р. Йўлдошев, Т. Темиров, Я. Сарибоев бригадалари 33-36 центнерлик маррани эгалладилар.

Мурожаатни ўқиб чиққач, ютуқларимизни танқидий тарзда таҳлил этдик. Бунда ҳосилдорликни ошириш масаласини биринчи ўринга қўйдик. Ҳисоб-китоблар нисбатан кам ҳосилли бригадаларни юқори ҳосилли бригадалар даражасига кўтариш йўли билан қўшимча 800 тонна пахта тайёрлашимиз мумкинлигини кўрсатди. Бу йил ана шу режани амалга оширамиз. Мурожаатда дала ишларини комплекс механизациялаш асосида меҳнат унумдорлигини оширишга эришиш вазифаси қўйилган. Хўжалигимизда битта терим машинасининг мавсумдаги иш унуми ўртача 71 тоннани ташкил этди. Ваҳолонки, илғор механик-ҳайдовчилар бункерлардан 200-250 тонна пахта тўкди. Бу йил ҳар бир машинанинг иш унумини ўртача 120 тоннага етказишни планлаштирдик. Шу мақсадда янги машиналар харид қиламиз, мавжудларининг иш унумини кўтариш чораларини кўрамиз, механизаторларимизнинг малакасини оширамиз.

Мурожаатда деҳқончиликни илмий асосда, фан-техника ютуқлари ва илғор тажрибаларга таяниб ривожлантириш зарурлиги уқтирилган. Бу — мутлақо тўғри фикр. Маълумки, ҳосилдорликни оширишда минерал ўғитлар ҳал қилувчи роль ўйнайди, оқилона сарфланган ўғитлар ҳосил чўғини оширибгина қолмасдан, кўсакларнинг тез очилиши, пахтанинг юқори сорт бўлишини ҳам таъминлайди. Колхозимиз бўйича сарфланган ҳар килограмм соф азот ҳисобига 11 килограммдан пахта олинди. Тўртинчи, тўққизинчи ва ўнинчи бригадаларда бу рақам 13-15 килограммни ташкил этди. Аммо айрим бригадаларимизда ўғитлардан самарали фойдаланилмаслиги туфайли ҳосилдорлик паст бўлди. Мутахассислар ва тажрибакорлар билан маслаҳатлашиб, ўғитлар самарадорлигини ошириш тадбирларини кўрдик. Бу йил ҳар килограмм соф азот ҳисобига камида 15-16 килограмм пахта етиштирамиз.

Мурожаатга жавобан колхозда 1974 йил учун қандай мажбуриятлар қабул қилинди, уни амалга ошириш мақсадида нималар қилиняпти?

— Ҳар гектар ердан 35 центнердан пахта ҳосили етиштириш кўзда тутилган эди. Биз Тожикистон ССР Регар районидаги Ленин номли колхоз аъзолари билан узоқ йиллардан буён мусобақалашиб келмоқдамиз. Ана шу анъанага амал қилиб, ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш учун курашамиз. Юқорида номлари тилга олинган пахтачилик бригадаларимизнинг фидокор деҳқонлари 40-42 центнерлик маррани кўзлаб иш тутмоқдалар.

Мажбурият олиш — улкан ишнинг бошланишидир. Саноқли кунлардан кейин кўклам экин мавсуми бошланади. Шунда доғда қолмаслик учун бир қатор тадбирларни амалга оширдик. Жумладан, ерларимизни минерал ва органик ўғитлар билан ўғитлаб, шудгорлаб қўйдик. Ер ҳайдаш, чопиқ тракторлари, сеялкалар ва бошқа механизм ҳамда агрегатларнинг асосий қисми ремонт қилинди, қолган қисми жадал ремонтдан чиқарилмоқда.

— Партия Марказий Комитетининг Мурожаатида чорвачиликни ривожлантириш, кўп, таннархи арзон, сорти юқори маҳсулот етиштиришни кўпайтириш масаласига жиддий эътибор берилган.

— Колхозимиз — кўп тармоқли хўжалик. Экономикада чорвачилик салмоқли ўрин тутади. Ўтган йили давлатга 112 тонна гўшт, 442 тонна сут сотиб, халқ хўжалик планини ошириб адо этдик. Сигирлардан соғиб олинган сут кўпайтирилди. Дилбар Жўраева, Дилбар Ҳамроқулова каби сигир соғувчилар айниқса юксак кўрсаткичларга эришдилар. Мурожаат муҳокамасида фаол қатнашган Равза Ворисова, Малоҳат Ҳакимова каби сигир соғувчиларимиз 2200-2300 килограммлик маррадан 2700-2800 килограммлик маррага ўтишга сўз бердилар. Сиртдан қаралса тилга олинган рақамлар анча қувончли кўринади. Лекин бу билан қаноатланишга ҳақимиз йўқ. Бунинг боиси бор.

Чорва моллар озуқа базасини мустаҳкамлаганмиз, замонавий бинолар қурганмиз, кўп меҳнат талаб қиладиган ишларни машиналар гарданига юклаймиз. Демак, сут етиштиришни кўпайтириш учун ҳамма имкониятлар бор. Ана шу имкониятлардан ишнинг кўзини билиб фойдаланиш чорвадор кадрларимизнинг жонажон ишидир. Ўтган йили жамғарилган силос, сенаж ва бошқа озуқалардан чиқиндисиз фойдаланиш чоралари кўриляпти, токи маҳсулот етиштириш кўпайсин. Айни кезда 1974 йилда 120 гектар майдонда маккажўхори ўстириб, 5100 тонна силос бостирамиз. Пахта-беда алмашлаб экиш схемасига асосан 344 гектар майдонда беда ўстираётган эдик, бу йил беда майдонини яна 95 гектар кенгайтирдик. Чорва молларга кўк ҳолида едириладиганидан ташқари 4500 тонна сенаж тайёрлаймиз. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, колхозимизда навли, районлаштирилган, юқори ҳосилли маккажўхори дони тайёрлаш йилдан-йилга кўпайтирилмоқда. Бу йил ҳам ана шу анъанага амал қилиб, 210 тонна уруғлик маккажўхори донини олишни кун тартибига қўйдик.

Чорвачиликни ривожлантириш ҳақида гап борганда ориқ қорамоллар, қўйлар гўштга топширилаётганидан кўз юма олмаймиз. Чорвадорларимиз билан бамаслаҳат қорамолларнинг тирик вазнини камида 400-450 килограммга етказиш, қўйларни бўрдоқига боқиб гўштга топширишга қарор қилдик. Парранда боқарларимиз товуқлардан 60 минг дона тухум оладилар. Шундай қилиб, давлатга чорвачилик маҳсулотлари топшириш планларини бажарибгина қолмасдан, халқимизнинг бундай маҳсулотларга бўлган ва тобора ўсиб бораётган талабларини ҳам тўла қондирамиз.

1974 йилда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 50 йиллик юбилейи нишонланади. Халқимизда тўйга муносиб тўёна билан боришдек азалий одат бор. Колхозчиларимизнинг сўзи билан иши бир, улар бутун куч-ғайратларини зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларни шараф билан бажаришга сарфлайдилар, шонли юбилейни муносиб туҳфалар билан кутиб оладилар.

* ЗУМРАД ОРОЛ МЕҲМОНЛАРИ
* БЕРЛИНДА ДЎСТОНА УЧРАШУВ
* ХУНТА ЁВУЗЛИКЛАРИГА ЧЕК ҚЎЙИЛСИН!
* ТУРЛИ МАМЛАКАТЛАРДАН ХАБАРЛАР
* «ДЎСТЛИК ДАРВОЗАСИ»ДАН БИР ЛАВҲА
* ОҚ УЙДА НИМАЛАР БЎЛЯПТИ?

Захонь темир йўл узели — Венгриянинг энг йирик юк жўнатиш пунктидир. Мамлакатнинг экспорт ва импорт юклари асосан шу йўлдан ўтади ва йилига 13-14 миллион тоннани ташкил этади. Венгрия—СССР чегарасида жойлашган бу станцияни «Дўстлик дарвозаси» деб ҳам аташади. Суратда: Захонь станциясига Совет Иттифоқидан келган енгил автомашиналар партиясини қабул қилмоқда.

МТИ-ТАСС фотоси.

ЧЕТ ЭЛ янгиликлари

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ШРИ ЛАНКАДА

КОЛОМБО, 14 февраль. (ТАСС мухбири). СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. Қаливев бошчилигидаги Шри Ланка Республикасида расмий визит билан меҳмон бўлиб турган СССР Олий Совети делегацияси мамлакат бўйлаб сафар қилмоқда.

Делегация аъзолари Коломбодан 40 километр нарида Хорагоплага бориб, Цейлоннинг атоқли давлат арбоби, собиқ бош министр Соломон Бандаранаике қабрини зиёрат қилдилар ва гулчамбар қўйдилар.

Сўнгра Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар «Маҳавели ганга» деб аталган йирик лойиҳа асосида барпо этилаётган гидроэнергетика ва ирригация иншоотлари қурилишида бўлдилар. Маҳавели дарёси ҳавзасини ривожлантириш кенгашининг раиси Х. С. Манампери қурилиш ишларининг бориши тўғрисида делегация аъзоларига гапириб берди. У 25 йил муддатга мўлжалланган ишларнинг лойиҳасини совет олимлари ва мутахассисларидан бир гуруҳи ишлаб чиққанлигини эслатиб ўтди. Ирригация, энергетика ва тош йўллар министрлиги ўринбосари С. Сенерат меҳмонларга ҳамроҳ бўлди.

Делегация Ганнерувадаги қишлоқ хўжалиги марказий илмий-тадқиқот институтида бўлди. Канди шаҳрининг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирди.

Шу куни кечқурун СССР Олий Совети делегациясининг аъзолари Шри Ланка университети Параделиядаги бўлими ўқитувчилари ва студентлари билан учрашдилар.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ ПРАГА. Чехословакияга одатдан ташқари эрта келган баҳор дала ишларининг бошланишини тезлаштириб юборди. Чехословакия деҳқонлари шу кунларда далаларга чиқдилар. Словакиянинг жанубий районларида ҳозирнинг ўзидаёқ баҳорги дон экинлари экиш бошланди. Республиканинг кўпгина областларида дала ишлари бошланди.

Баҳорги дала ишлари Чехия республикасида ҳам бошланди. Шимолий Чехия областининг Литомержице районидаги «Фрицдант» давлат хўжалигида сунъий ... бошланди.

◆ ВАРШАВА. Халқ Польшасида қишлоқ хўжалик машиналарини ишлаб чиқарувчи ... Плоцкдаги завод картошка ковлайдиган замонавий машиналарни ўтган йилдагига нисбатан беш баравар кўп ишлаб чиқаради.

◆ СТОКГОЛЬМ. Бу ерда 13 февралдан бошлаб ички линияларда пассажир ташиш тарифлари 3-5 процент оширилиши эълон қилинди. Авиакомпаниялар бунга ёқилғи харажатларининг кўпайганлигини сабаб қилиб кўрсатмоқдалар.

◆ КАРАКАС. Венесуэланинг ҳукмрон социал-христиан партияси Чилидаги фашист диктатураси ва Боливиядаги ҳарбий режим авж олдирган қонли репрессияларни қоралади. Партия раҳбарлари бу ерда бўлиб ўтган йиғилишда Чили халқи билан бирдам эканликларини изҳор қилдилар. Ҳарбийлар оёқ ости қилган демократик ҳуқуқлар ва озодликларнинг қайта тикланишига Чили халқи эришади, деб улар ишонч билдирдилар. Йиғилиш қатнашчилари Чили ва Боливиядаги сиёсий маҳбуслар озод қилинишини талаб этди.

◆ БУЭНОС-АЙРЕС. Уругвай армияси ва полициясининг бўлинмалари Монтевидеода нашр этиладиган сўл «Марча» ҳафталик газетаси биносини эгаллаб олиб, редакцияда ва босмахонада тинтув ўтказдилар. Газета директори Карлос Кихано ва бир неча ходим қамоққа олинди.

◆ САН-ХОСЕ. Коста-Рикада ишсизлар сони ўтган йил мобайнида 33 процент ортган. Мамлакат меҳнат ва социал таъминот министрлиги шу ҳақда хабар берди.

◆ ТРИПОЛИ. Американинг Ливия территориясида ишлаб турган учта «Тексако Оворсис петролеум компани», «Калифорниа Азиатик компани» ва «Либиан-Америкэн ойл компани» нефть компаниялари батамом национализация қилинди.

◆ КОТОНУ. Дагомея ҳукумати мустамлака вақтидан қолган мамлакатнинг маъмурий бўлинишини бекор қилди. Илгари мавжуд бўлган департаментлар, супрефектуралар ва округлар вилоятлар, округлар ва қишлоқ ҳамда шаҳар коммуналари билан алмаштирилади. Маъмурий ислоҳот ҳокимиятнинг янги сайлов органлари — вилоят кенгашлари, округлар ва коммуналар комитетлари тузишни ҳам кўзда тутади. Уларнинг бюджети солиқ тўплашдан олиб қолинган маблағ ҳисобига кўпайтирилади.

(ТАСС).

Э. Хонеккер билан Ж. Маршенинг суҳбати

БЕРЛИН. (ТАСС). Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Хонеккер билан Франция Компартиясининг Бош секретари Ж. Марше бу ерда бўлиб ўтган суҳбат чоғида халқаро аҳволнинг актуал проблемаларини, жаҳон коммунистик ҳаракати ва ҳар икки партия ўртасидаги қардошлик алоқаларини янада мустаҳкамлаш масалаларини муҳокама қилдилар.

Ҳар икки партия раҳбарлари халқаро вазиятда тинч-тотув яшаш принципларини рўёбга чиқариш ишида анчагина тараққиёт юз берганлиги сезилаётганлигини таъкидлаб ўтдилар. Бу жараённинг мустаҳкам жараён бўлиши учун социалистик мамлакатлар ва барча тинчликсевар кучлар халқаро кескинликни юмшатиш, хавфсизлик ва тинчлик манфаатлари йўлида бундан буён ҳам биргаликда кураш олиб боришлари лозим.

ЧИЛИ ХАЛҚИ ҒАЛАБА ҚОЗОНАДИ

Жаҳон жамоатчилиги Чили хунтасининг қонли ёвузликларини лаънатламоқда. Сиёсий партиялар, меҳнаткашлар, ёшлар ва жамоат ташкилотларининг бирлашмалари ҳарбийлар бошлаган репрессиялар тўхтатилишини, Чили ва халқаро коммунистик ҳамда ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби, Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари Луис Корвалан ва чилилик бошқа ватанпарварлар озод қилинишини талаб этмоқдалар.

◆ СОФИЯ. Болгарияда чиқадиган «Труд» газетаси Болгария касаба союзлари жаҳон жамоатчилиги билан биргаликда хунтанинг жиноятларини лаънатлайди, деб таъкидлайди. Болгария касаба союзлари чилилик барча ватанпарварларга қардошларча жанговар салом йўллайдилар, Чили Компартиясининг Бош секретари Луис Корвалан ва бошқа сиёсий ҳамда касаба союз раҳбарлари дарҳол озод этилишини талаб қиладилар.

◆ БЕРЛИН. Германия Демократик Республикасининг ишчи ва деҳқонлари Чили меҳнаткашлари Бирлашган касаба союз маркази ташкил этилган куннинг 21 йиллиги муносабати билан бутун мамлакатда ўтказилган митинглар ва намойишларда Чили ватанпарварлари билан бирдам эканликларини изҳор қилдилар. Халқ бирлиги, атоқли Чили ватанпарварларининг фахрий номи билан аталувчи коллективларнинг аъзолари Луис Корвалан ва чилилик барча демократлар озод қилинишини қатъий талаб этдилар.

◆ ПАРИЖ. Франциядаги касаба союз бирлашмалари — Умуммеҳнат конфедерацияси, Франция демократик меҳнат конфедерацияси ва маориф ходимлари миллий федерацияси Чили меҳнаткашлари Бирлашган касаба союз маркази ташкил этилган куннинг 21 йиллиги муносабати билан баёнот эълон қилдилар. Улар чилиликларнинг фашист хунтага қарши курашини актив қўллаб-қувватлашларини яна изҳор қилдилар ҳамда Франциянинг барча меҳнаткашлари ва демократларини Чили халқи билан бирдамлик ҳаракатини кенгайтиришга даъват этдилар.

◆ КОПЕНГАГЕН. Дания Коммунистик ёшлар союзи Чили демократик кучларини халқаро миқёсда қўллаб-қувватлашни кучайтиришни ёқлаб чиқди. Дания комсомоллар союзи Марказий Комитетининг ижроия комитети қабул қилган баёнотда Чили ҳарбий хунтаси Бирлашган Миллатлар Ташкилотида қораланишини ва Даниянинг Чили билан дипломатия муносабатларини узишини талаб қилдилар.

◆ ВЕНА. Генерал Пиночет бошчилик қилаётган қонли режимни ағдариб ташлаш йўлида чили халқи олиб бораётган курашда унга ёрдам кўрсатиш бизнинг бурчимиз, деб ёзади «Фолькештимме» газетаси бош мақоласида. Биз, австралияликлар, деб ёзади газета, Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари Луис Корвалан ва бошқа сиёсий маҳбуслар озод қилинишини, мамлакатдаги фавқулодда ҳолат бекор қилинишини, отиб ўлдириш ва қийноқлар тўхтатилишини, демократик эркинликлар қайта тикланишини талаб қиламиз.

◆ БОНН. Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқлари билан бирдамлик ГФР антиимпериалистик комитети ҳарбий хунта Чилида авж олдирган террорни қаттиқ қоралади ҳамда чилилик ватанпарварлар озод қилинишини талаб этди.

◆ ГАВАНА. Куба меҳнаткашлари касаба союз маркази биносида Чили халқи билан бирдамликни мустаҳкамлаш шиори остида Чили меҳнаткашлари Бирлашган касаба союз маркази ташкил этилган куннинг 21 йиллигига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

(ТАСС).

Жаҳон жамоатчилиги Чили тупроғида юз бераётган фожиали воқеаларни ташвиш билан кузатиб турибдилар, реакцион ҳарбийларнинг ёвузликларини кескин қораламоқдалар. Ҳарбий хунта Чилида шафқатсиз террор ва зўравонлик тузуми ўрнатди. Бутун мамлакат бўйлаб демократик кайфиятдаги кишиларни таъқиб этиш, қамоққа олиш, қийноққа солиш ва ўлдириш давом этмоқда. Суратда: фашист каллакесарлари қамоққа олинган ватанпарварларни қийнамоқдалар.

Пренса Латина — ТАСС фотоси.

КАПИТОЛИЙДАГИ ҚАРАМА-ҚАРШИЛИКЛАР

Америка конгрессининг аъзолари каникулдан сўнг Капитолийга қайтиб келишди. 93-чақириқ АҚШ конгрессининг охирги сессияси бошланди. Шу йил ноябрь ойида ўрталиқ сайлов деб номланган сайлов ўтказилади ва бунинг натижасида янги вакиллар палатаси, шунингдек юқори палата—сенат составининг учдан бир қисми сайланади. Президент сайловлари ўртасидаги ярим йўлда ўтказиладиган ўрталиқ сайловнинг муҳим аҳамияти шундаки, бу сайлов АҚШнинг қонун чиқарувчи органини — конгрессни контроль қилиб туриш қайси партия қўлига ўтишинигина белгилаб қолмасдан, шу билан бирга 1976 йилда ўтказиладиган президент сайловида кучларнинг жойланиши қандай бўлишини ҳам кўрсатиб бериши мумкин.

Мана шуларнинг ҳаммаси конгресснинг Вашингтонда очилган сессиясига сезиларли таъсир ўтказади. Асосий рақиблар — республикачилар билан демократлар ўртасида конфронтация кучаймоқда, ҳукумат билан конгресс ўртасида кураш кескинлашмоқда, президентга қилинаётган хуружлар тўхтамаётир. Демократик партия конгресснинг ҳар иккала палатасида кўпчилик овозга эга, шунинг учун ҳам шу кўпчиликни сақлаб қолишгагина эмас, шу билан бирга кенгайтиришга ҳам интилмоқда. Республикачилар эса ўзларининг бой бериб қўйган позицияларини қайтариб олмоқчилар. Парламентда бўлаётган курашда, шиддатли мунозараларда ҳар иккала партия Америка халқининг энг зарур эҳтиёжларини кўпинча унутиб қўйиб, фақат ўз партияларининг мақсадларини кўзламоқдалар. Ҳозир конгрессда юзтага яқин қонун лойиҳаларининг баъзилари эса жуда муҳим миллий аҳамиятга эга бўлганлигига қарамай, ўтказилмай қўйганлиги тасодифий эмас.

Ўзларининг сайлов округларидан Капитолийга қайтиб келган конгресс аъзоларининг кўплари америка халқининг асосий кўпчилигини аввало мамлакатнинг иқтисодий проблемалари ҳаяжонга солаётганлигини эътироф қилдилар. Бошқача сўз билан айтганда, нархлар тўхтовсиз ошиб бораётганлиги, ишсизликнинг анча кўпайиш хавфи борлиги оддий америкаликларни жиддий ташвишга солмоқда. Бу ҳаяжонли кайфиятлар президент Р. Никсоннинг конгресс ишига киришган биринчи кунидаёқ «Мамлакат аҳволи тўғрисида» конгрессга йўллаган анъанавий мактубида ҳам ўз ифодасини топди.

Иқтисодий проблемалар конгресс кун тартибида олдинги ўринларнинг бирини олиб турибди. Лекин бу дарддан қандай қутулиш йўлини Вашингтонда ҳали ҳеч ким кўрсатиб бергани йўқ. Аксинча, энергетика танқислиги кучайиб бораётганлиги сабабли бу дард кескинлашаверади, деб хавотир бўлмоқдалар. Катта нефть монополияларининг спекуляция мақсадида қилаётган ҳаракатлари ҳозирнинг ўзидаёқ саноатда, айниқса автомобилсозлик саноатида ишлаб чиқаришни тўхтатиб қўйишга олиб келди. Табиийдирки, бунинг натижасида ишсизлик кўпайиб кетди. Бултур ишсизлик жамики ишлаб турганларнинг 4,8 процентини ташкил қилган бўлса, ҳозир 5,2 процентини ташкил қилиб турибди. Аммо, нефть монополиялари олаётган фойда 20-35 процент кўпайди. Америка меҳнаткашлари монополияларнинг ҳукмронлигини чеклашни талаб қилаётган бир пайтда Оқ уй энергияни тежашга, тежамли бўлишга даъват қилиш билан чекланмоқда. Иқтисодий соҳада ҳам, сиёсий соҳада ҳам мамлакат қандай аҳволга тушиши тўғрисида одатда америкаликлар президент томонидан конгресс муҳокамасига ҳавола қилинаётган бюджет лойиҳасига қараб фикр юритадилар. Бу йилги бюджет лойиҳасида ҳарбий мақсадларга рекорд даражада кўп маблағ, яъни 87 миллиарддан кўпроқ маблағ ажратиш мўлжалланганлигига эътибор бермаслик мумкин эмас. Қурол-яроғларнинг, шу жумладан стратегик қуролларнинг ҳам янги турларини яратиш кўзда тутилмоқда. Ҳар доим бўлганидек, бу сафар ҳам бунинг учун керакли ҳаражатларни солиқ тўловчи оддий америкаликлар беришга мажбур бўлади. Зеро бюджетнинг даромад қисми корпорациялар олаётган фойдадан ундириб олинадиган солиқлар билан эмас, балки асосан даромад солиқларидан олинадиган маблағ билан таъминланади. Президент ҳам, мудофаа министри Ж. Шлесинжер ҳам Қўшма Штатларнинг «хавфсизлигини таъминлаш зарур», «ташқи хавф-хатардан» мамлакатни ҳимоя қилиш керак, деган баҳоналар билан ҳарбий харажатлар кўпайтирилаётганлигини оқлашга уринмоқдалар.

Халқаро муносабатларда, аввало Совет—Америка муносабатларида юмшаш рўй бераётганлигига президент Р. Никсоннинг ўзи ҳам «Мамлакат аҳволи тўғрисида»ги мактубида иқрор бўлди. «Совет Иттифоқи билан муносабатларда, — деди у, — биз конфронтация сиёсатидан музокаралар олиб бориш сиёсатига ўтдик. Иккинчи жаҳон урушидан сўнг биринчи марта жаҳоннинг иккита энг кучли давлати бутун дунёда тинчлик ўрнатиш йўлида бирга ҳаракат қилмоқдалар».

Совет—Америка савдо алоқаларини ривожлантириш тўғрисида конгресснинг қарори бу икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни тинч-тотув яшаш асосида янада яхшилаш учун катта аҳамиятга эга бўлади. Маълумки, декабрь ойининг ўрталарида вакиллар палатаси ташқи савдони ислоҳ қилиш тўғрисида ҳукумат томонидан тақдим этилган қонун лойиҳасини ўтказмай қўйди. Шу қонун лойиҳасида СССРга кредитлар бериш ва савдо-сотиқ ишида қулайликлар яратиб бериш кўзда тутилган эди. Р. Никсон ҳукуматининг Совет Иттифоқи билан савдо-сотиқни ривожлантиришга қаратилган йўлига зид бўлиб тушган бу қарорга жамоатчилик, матбуот ва ҳукуматнинг ўзи АҚШнинг миллий манфаатларига берилган зарба бўлибгина қолмасдан, шу билан бирга кескинликни юмшатишни ҳам жиддий хавф остида қолдирадиган қарор, деб баҳо берди.

Ҳозир бу қонун лойиҳаси сенат томонидан кўриб чиқилмоқда. Президент Совет Иттифоқи билан савдо-иқтисодий муносабатларни ривожлантириш йўлида тўсиқ бўлиб турган ғовларни олиб ташлашга конгресс аъзоларини яна даъват этди. Президент шундай даъват билан сенатга мурожаат қилди, аммо ҳукуматнинг қонун лойиҳасига сенатда ҳам Г. Жексон бошчилигидаги қаршилик кўрсатаётган оппозиция бор. Жексон ва унинг тарафдорлари сира қабул қилиб бўлмайдиган шартларни Совет Иттифоқи олдига қўйиш кераклигини талаб қилмоқдалар. Бу шартлар ҳақиқатда мамлакатимизнинг ички ишларига аралашишдан бошқа нарса эмас. Антисоветизм жазавасига берилиб кетган Жексон ўз мамлакатининг манфаатларини унутиб қўяётганлиги очиқ кўриниб турибди. Яқинда «Нью-Йорк таймс» газетасида босилган мақолада айтилганидек, Вашингтонда бу сиёсий арбобга «жамиятнинг биринчи душмани» деб ном берилганлиги тасодифий эмас. Сенатор У. Фулбрайт Жексоннинг талабларини рад қилиб, унинг Совет—Америка муносабатларида кескинликни юмшатишга қарши қилаётган даъволари бутунлай асоссиз эканлигини, чунки Совет—Америка ҳамкорлиги кенгайтирилмаса, совуқ уруш, хатарли қуролланиш пойгаси авж олиб кетиши ва жаҳон хатарли ядровий уруш ёқасига яқинлашиб қолиши мумкинлигини кўрсатиб ўтди.

Савдо-саноат доиралари, матбуот вакилларининг айтаётган гаплари, ниҳоят, жамоатчилик фикрини сўраш натижасида олинган жавоблар америкаликлар орасида Совет—Америка муносабатларини янада яхшилаш, шу жумладан савдо-иқтисодий алоқаларни ҳам яхшилаш керак, деган фикр кучайиб бораётганлигини кўрсатиб турибди.

Совет—Америка муносабатлари бундан буён ҳам кескинликни юмшатиш йўлида ривожланаверадими ёки жаҳондаги воқеаларнинг янада ривожланиши учун катта аҳамиятга эга бўлган мана шу муносабатларни нормаллаштириш йўлига яна бир ғов солинадими,— бу масалани ҳал қилиб беришдан иборат катта масъулият ҳозир Қўшма Штатлар сенатининг зиммасида турибди.

О. АНИЧКИН. (ТАСС).

Ғарб мамлакатларининг нефть магнатлари капиталистик дунёни ларзага солган энергетика танглигидан фойдаланиб, нефть маҳсулотлари нархини кескин оширдилар.

(Газетадан).

—Олтин, осмондан олтин ёғяпти! («Морнинг стар» газетасидан олинган расм).

ТАСС фотохроникаси.

СИОНИЗМ — ИНСОНИЯТ ДУШМАНИ

ИККИ ДАҲШАТ

Исроил босқинчиларининг босиб олинган араб ерларидаги халқларга нисбатан қилаётган ёвузликлари, жаҳондаги барча эрксевар халқларнинг ғазабига сабаб бўлмоқда. Яқинда Дейр Абу Даиф қишлоғидаги уйлар ер билан яксон қилинди. Жўлон тепалиги районида 24 мингдан ортиқ арабни ўз уйларини ташлаб кетишга мажбур қилинди. Уларнинг уйларига Исроил ўз гражданларини жойлаштирмоқда. Қаршилик кўрсатган қишлоқлар тўпга тутилмоқда.

Суриянинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги доимий вакили Аль Киланийнинг БМТ Бош секретари К. Вальдхаймга ёзган мактублари Исроил босқинчиларининг босиб олинган жойлардаги ваҳшийликларини фош қилиб ташлади. Босиб олинган араб ерларида янги қишлоқ ва шаҳарлар қуриш йўли билан Исроил ҳарбий ихтилофлар вужудга келтиришга уринмоқда. Энг кейинги маълумотларга қараганда, босиб олинган жойларда Тель-Авив ҳукмдорлари 43 та ҳарбийлашган қишлоқлар барпо этди. Шулардан 17 таси Иордан дарёсининг ғарбида, 16 таси Жўлон тепалигида, 7 таси Ғози районида, 3 таси Синай ярим оролида қурилди. Буларнинг ҳаммаси босиб олинган ерлардаги араб халқларини қон қақшатиш ва талаш йўли билан қилинмоқда.

Тель-Авив босқинчиларининг қўрқитиш, талаш, отиб ўлдириш сиёсати, гитлерчиларнинг концлагерлардаги даҳшатли жиноятларидан деярли фарқ қилмайди. Яқинда машҳур чехословак журналисти Иржи Богатка Жазоирда чиқадиган «Революсьон Африкен» журнали саҳифаларида сионистларнинг иккинчи жаҳон уруши йилларида гитлерчи фашистлар билан биргалашиб яҳудийларни қиришда актив қатнашганларини фош этди. Сионист жаллодлар, шахсий бойлик тўплаш мақсадида яҳудий меҳнаткаш оммасини кўплаб Майданек, Освенцим, Беркенау ўлим фабрикаларида ҳалок бўлишига сабаб бўлганлар. Яҳудий бўла туриб ўз миллатини, айниқса камбағал, касаллар, кексалар, болалар ва аёлларни газ камераларда ҳалок бўлишини ташкил этган сионист жаллодларнинг айримлари ҳозир Исроилда катта лавозимларни эгаллаб турибдилар.

Вена университетининг фалсафа доктори, семит тилининг мутахассиси Бенжамин Мурмельштейн юқорида айтилган даҳшатли жиноятнинг ташкилотчиларидан биридир. У гестапо билан тил бириктириб, унинг одамларини қириш планини бажариб турди. Ҳатто Венадаги яҳудийларни каллаклаш, азоб беришда актив қатнашди. Лоуз, Краков баракларида 100 мингдан ортиқ яҳудийнинг ҳалок бўлишида Менжамин Мурмельштейннинг қўли борлиги аллақачон фош қилинди. Етимхоналардан болаларни тўплаб, алоҳида поездда Освенцим, Беркенау лагерларига юбориш планлари ҳарбий жиноятчи Мурмельштейн томонидан амалга оширилди. Касал болаларга ҳам раҳм қилинмасди. Ҳатто жаллод Мурмельштейн ўзининг хизматкори 14 ёшли Герман исмли болани касал бўлишига қарамасдан, газ камерасига юбориб, унинг ўлимига сабаб бўлди.

Ёзувчи коммунист Фрид профессор Мурмельштейн жиноятларига оид янги далиллар келтиради. Ёзувчининг айтишига қараганда, Мурмельштейннинг шахсан кўрсатмаси билан Фриднинг турмуш ўртоғи Герала Фрид Освенцим лагерига юборилган, аёлнинг ҳомиладорлиги ҳам ҳисобга олинмаган. Жаллод Мурмельштейн чиройли қизларни, айниқса ўзига тўқ, бадавлат кишиларни ўлим лагерларидан олиб қолишга ҳаракат қиларди.

Модалар ательесининг хўжайини, қанчадан қанча биноларга эгалик қилган бир бой кишининг ўғли бўлган Шек Мурмельштейннинг энг яқин одами эди. Шек ҳозир Исроил ташқи ишлар министрлигида катта лавозимни эгаллаб турибди.

Икки даҳшатли фожианинг асосий ташкилотчилари бўлган, иккинчи жаҳон уруши даврида гестапо билан ҳамкорлик қилган, ҳозир босиб олинган араб ерларида ваҳшийлик қилаётган сионистларнинг қонли сиёсати барбод бўлиши муқаррардир.

А. ОМИЛОВ.

Хоразм областида аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ишлари яхшиланиб бормоқда. Шовотда яқинда гилам ва палос тўқийдиган янги цех очилди. Район маиший хизмат кўрсатиш комбинатига қарашли бу цех «Дўстлик» номини олди. Суратда: гиламчи қизлардан Курбоной Искандарова иш устида.

Ш. Раҳимов фотоси.

ТАРИХ ЗАРВАРАҚЛАРИ

Хоразм телевидениеси Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги саналари сермазмун ва ранг-баранг кўрсатувларни намойиш қилмоқда. Яқинда кўпчилик эътиборига ҳавола этилган «Яшил шўро!» мусиқали кўрсатув ҳам томошабинлар томонидан катта қизиқиш билан кутиб олинди.

Бу кўрсатувда қадимий воҳа тарихининг зарварақлари — «зангори экран» ёрдамида боб-ма-боб очилди. 1920 йилдан КПСС аъзоси, Хоразм Халқ Республикаси тузилган даврда олий суд раиси вазифасида ишлаган Жуманиёз ота Эшмуҳаммедов, 1920 йилдан КПСС аъзоси Искандар ота Раҳимов, биринчи ўқитувчилардан Оллаяздан Абдуллаев, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Кимёт Дав... ҳам сўзлаб бердилар. «Яшил шўро!» циклидаги кўрсатувларда область районларининг ўтмиши, бугуни ва истиқболи ёрқин акс этяпти.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТОШКЕНТДАГИ УЧРАШУВЛАР

Сенат раиси Жаъфар Шариф Имомий бошчилигидаги Эрон парламентининг делегацияси Ўзбекистон ҳаёти билан танишмоқда.

15 февраль куни меҳмонлар В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетида бўлдилар, тўқимачилик комбинатини, республика Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасини бориб кўрдилар, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси шарқшунослик институтининг олимлари билан учрашдилар. (ЎзТАГ).

МАҲОРАТЛИ СПОРТЧИЛАР ТАРБИЯЛАЙЛИК

Партия ва ҳукуматимиз жисмоний тарбия ва спортни ҳар томонлама ривожлантиришга катта аҳамият бермоқда. Яқинда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Республика ўқув юртларида жисмоний тарбиянинг аҳволи ва спортни ривожлантириш тўғрисида» қарор қабул қилди. Шу муносабат билан «Совет Ўзбекистони» мухбири Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитетининг раиси Ғ. Пўлатов билан суҳбатлашиб, мазкур қарор ва республикамиз спортчиларининг юбилей йили вазифалари ҳақидаги фикрини олди:

—Серқуёш ўлкамизда физкультура ва спорт йилдан-йилга оммавий тус олмоқда —деди республика спорт комитетининг раиси.— Спорт билан шуғулланувчилар сафи кенгайиб бормоқда. Ҳар йили кўплаб спорт иншоотлари барпо этиляпти. Мактаб ва олий ўқув юртларида ҳам аввалги йилларга нисбатан жисмоний тарбия масаласида бироз ўзгариш бўлди. Қишлоқ жойларда спортга ҳавас қўйганларни катта-кичик мусобақаларга жалб этиш анъанага айланяпти. Қишлоқ ёшларининг севимли машғулотларидан — спортнинг миллий кураш, навандозлик турларига эътибор бирмунча яхшиланди.

Бугунги кунда республикамиз аҳолисининг ўртача ҳар бештасидан бирини спортчи дейиш мумкин. Кейинги икки йил ичида физкультурачилар сони 200 мингга кўпайди. Умуман спортчиларимиз 2 миллион 200 мингдан ошиб кетди. Агар 1971 йилда халқаро классли тўрт спортчи тайёрланган бўлса, СССР халқлари V спартакиадасидан сўнг, бу рақам 13 тага етди. 1972—1973 йиллар мобайнида 200 га яқин йигит-қиз спорт мастери унвонига сазовор бўлди. Айниқса ўтган йили ўзбекистонликлар учун ғалабаларга бой спорт мавсуми бўлди. Жумладан гимнастикачи Э. Саади, курашчи Р. Казаков, эшкак эшувчи В. Мустафоев, футболчи Б. Абдураимов, боксчи Р. Рисқиев, оғир атлетикачи Э. Каримов, велосипедчи А. Юдин, қиличбоз С. Рўзиев, волейболчи В. Дуюнова ва найза отиш устаси Л. Долгова сингари маҳоратли спортчиларимиз республика, мамлакат ва халқаро майдонларда куч синашиб олқишларга буркандилар. Ўз шогирдларининг эътиборини қозонаётган тажрибали тренерлар сафига М. Исмоилов, Р. Аблаев, В. Павлюкевич, В. Манин, Г. Арзуманов, В. Элчибеков, Б. Норкин, М. Тўйчиева, В. Тутушкин, В. Васков каби устозларни қўйса арзигулик.

Аммо, спортда қўлга киритилган бу ютуқларни чегара деб бўлмайди. Ҳар бир спортчи «тағин ҳам юқорироқ, баландроқ ва тезроқ» деган шиорга амал қиларкан, бу жисмоний тарбия ва спортни кенг кўламда ривожлантириш, оммавийлигини таъминлаш борасида олдимизга ўзига хос талаблар қўяди. Чунки, маҳорат чўққилари сари интилаётган йигит-қиз учун машғулотларни мунтазам ўтказилишига керакли барча шарт-шароитлар муҳайё бўлиши даркор. Шу боисдан ҳам республикамиз Компартияси Марказий Комитетининг навбатдаги қарори ўқув юртларида жисмоний тарбия ва спортнинг аҳволини яхшилашга қаратилгани жуда ўринли бўлди. Мазкур қарор Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллик юбилейи нишонланадиган йилда олдимизга юксак ва муҳим вазифалар қўяди. Партиямиз йигит-қизларни энг кийин марраларни эгаллашга, маҳоратларини тинмай оширишга даъват этди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарорида ўқувчи ва студентларни жисмоний тарбиялашга раҳбарлик қилиш ва спортни ривожлантиришга алоҳида аҳамият берилган. Қарордан руҳланиб спорт комитетимиз коллегияси тегишли министрликлар ва идоралар билан келишган ҳолда ўқув юртларида жисмоний тарбияни ҳар томонлама ривожлантириш бўйича тегишли тадбирлар белгилашга киришди. Кўнгилли спорт жамиятлари билан ҳамкорликда ёшларни мактаб мусобақаларидан тортиб республика миқёсидаги йирик учрашув ва беллашувларгача жалб этиш масаласи ҳақида ўйлаяпмиз.

Юбилей йили календаримизда қайд қилинган мусобақаларда мактаб ўқувчилари—ўсмир ва қизлар спортнинг бир қанча турлари бўйича куч синашувлари кўзда тутилган. Қарор асосида мусобақаларга ўқув юртлари ёшларини кўпроқ жалб этиш билан календарни бойитиб борамиз. Бугунги кунда республика жисмоний тарбия институтининг баскетбол бўйича йигитлар ва қизлар командаси, қўл тўпи коллективи, сув тўпи усталари, Тошкент Давлат университетининг баскетболчилари «А» класси биринчи группасида мамлакат биринчилиги учун курашаётган бўлсалар, бундан буён олий ўқув юртлари студентларидан иборат бунга ўхшаш командаларни тузиш масаласини кўпайтиришга алоҳида аҳамият берамиз.

Ўқувчи-студентларни мусобақаларга жалб этишда анъанавий равишда ўтказиб келинаётган бир қатор ўйинларнинг таъсири катта бўляпти. Жумладан «Умид», «Чарм тўп», «Ёшлик» кубоги учун футбол бўйича ўтказилаётган мусобақалар оммавийлиги билан айниқса эътибор қозонмоқда. Яна бир неча кундан кейин Тошкентда биринчи марта ўсмирлар командалари ўртасида футболдан халқаро турнир старт олади. Шунга ўхшаш шароитга қараб спортни осон ривожлантирса бўладиган турларга эътиборни кучайтирамиз. Хусусан, қишлоқ жойларида чим хоккей, чавандозлик, кураш, бокс ва бошқа спорт турларини оммавий равишда ривожлантириш мумкин.

Ҳозирча республикамизда спортнинг қишки турлари эътиборли ўринда деб бўлмайди. Тошкентда муз саройи барпо этилган. Бу ерда хоккей бўйича болалар ва ўсмирлар спорт мактаби, «Бинокор» хоккей командаси ва фигурали учиш бўйича болалар ва ўсмирлар республика мактаби талабалари мунтазам машғулот ўтказмоқдалар. Аммо шу ернинг ўзида талаблар даражасига эришиб бўлмайди. Тошкент яқинидаги «Чимён» спорт базаси бу борада жуда қулай маскан ҳисобланади. Албатта, тоғ бағрида мусобақалашиш ёки машғулотлар ўтказиш учун ҳали етарли имкониятлар яратилганича йўқ. Лекин, тез муддатларда «Чимён» ёшларнинг энг гавжум жойига айланади. Ана ўшанда, катталар қатори мактаб ўқувчиларининг ҳам тоғ ҳавосидан баҳра олишига эришиш мумкин бўлар.

Республика спорт комитети коллегияси Ўзбекистон ССР ўқув юртларида жисмоний тарбия ва спорт тараққиёти ишидаги камчиликларни бартараф этишга қаратилган 1974—1975 йилги тадбирлар планини кўриб чиқиб, тасдиқлади. Янги спорт мавсумининг энг йирик воқеаларидан бири Ўзбекистон ёшлар спорт ўйинлари мусобақаси дейиш мумкин. Бу мусобақа бўлажак СССР халқлари VI спартакиадасига тайёргарликнинг дастлабки босқичи бўлади. Шунингдек, мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XIII спартакиадаси ҳам кўпчиликда катта қизиқиш уйғотаётир. Ўқувчилар Қозоғистон ССР пойтахтида маҳорат кўрсатадилар.

Соғломлик ва тетиклик комплекси —ГТО нормативларини топшириш ёшлар ўртасида ҳам, катталар орасида ҳам эътибор қозонган. Ўтган йилнинг ўзида Бутуниттифоқ жисмоний тарбия комплексининг барча босқичлари бўйича республикамизнинг икки миллиондан ортиқ кишиси стартга чиқди. Шулардан 400 мингини хотин-қизлар ташкил этди. Норматив топширганлардан ярим миллиони ГТО нишондори ҳисобланади.

Маҳоратли спортчилар тайёрлашга эътиборни кучайтиравераmiz. 1974—1975 йилга мўлжалланган СССР халқлари ёзги VI спартакиадасига ҳозирлик кўриш республикамизда жисмоний тарбия ва спорт ишларини яна бир бор кўздан кечириш ва камчиликларни тугатишни тақозо этади.

Спартакиаданинг биринчи босқичи мусобақалари бошлангач, Ҳар галдагидек, оммавий мусобақалар корхона цехларида, хўжалик бўлимларида, синфларда бригада ва факультетларда старт олади. Кейинчалик колхоз ва совхоз, мактаб ва ўқув юртларига, спорт клублари-ю қуйи физкультура ташкилотларига ёйилади. Юбилей йили мобайнида республикамизда спортнинг қирқ бир тури бўйича 100 га яқин чемпионат ва биринчиликлар ўтказилади. Таниқли спортчиларимиз эса мамлакат майдонларида куч синашадилар. Мамлакат мусобақаларида бир ярим минг ўзбекистонлик республика шарафини ҳимоя қилади.

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

КИНОРЕЖИССЁР ҲАҚИДА ХОТИРАЛАР

Киевдаги «Днепр» бадиий адабиёт нашриёти «Оташин ҳаёт» туркумида «Александр Довженко ҳақида эсдаликлар» китобини босмадан чиқарди. Тўпламда машҳур совет кинорежиссерининг дўстлари, ёзувчи, рассом ва бошқаларнинг эсдаликлари ёритилган.

Анатолий Софронов, Борис Полевой, М. Сарьян, Г. Серебрякова, И. Андроников, Д. Кабалевский, С. Герасимов, С. Эйзенштейн, Олесь Гончар, С. Коненков, Анри Барбюс, Жорж Садуль, И. Козловский, Максим Рильский, Е. Габрилович ва бошқа машҳур муаллифлар эсдаликлари қатори Александр Довженконинг ўқувчиси ўзбекистонлик кинорежиссёр ва ёзувчи Ҳожи Аҳмарнинг ҳам устози ҳақидаги мақоласи тўпламдан ўрин олган. Ўн икки минг нусхада босилган бу китоб тез орада савдо ташкилотларига юборилади.

«ЎЗБЕКИСТОН КИМЁГАРЛАРИ»

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси «Фан» нашриёти яқинда кимё фанлари кандидати Кудрат Аҳмеровнинг ана шу ном билан аталувчи рисоласини нашрдан чиқарди. Республикамизда кимё фани ва саноатини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшган бир қанча олим ва педагогларнинг таржимаи ҳоли ва фаолияти рисоладан муносиб ўрин олган. Улар орасида Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари О. С. Содиқов, С. Ю. Юнусовлар бор.

М. Н. Набиев, К. С. Аҳмедов, Ҳ. У. Усмонов ва бошқаларнинг ҳаёти ҳамда илмий ижоди кўпчилик учун намуна бўла олади. Улар ҳақида рисолада илиқ гаплар айтилган.

Суратда: шаҳарлар қурилишини лойиҳалаш Ўзбекистон илмий-текшириш институтининг инженерлари Л. Мирецкая ва Н. Ясевичлар Душанба шаҳрида қуриладиган 2300 ўринли киноконцерт зали лойиҳаси устида иш олиб бормоқдалар.

И. Глауберзон фотоси.

АХБОРОТ

ХАТЛАРДАН САТРЛАР

Савдо ярмаркаси

Республика Савдо министрлиги Андижон темир йўлчилар клубида республикаларнинг улгуржи савдо ярмаркасини ўтказди. Ярмаркага РСФСР, Украина, Грузия, Озарбайжон, Молдавия республикаларидан кооператив ва савдо ташкилотларининг вакиллари келишди. Кардош Озарбайжон, Қирғизистон, Украина республикаларининг тайёр кийим ва бошқа товарлари андижонликларга манзур бўлди.

Кардошлар II республикаларо савдо ярмаркасини ўтказишни Андижонда ўтказиш ниятида кетдилар.

Г. АБДУЛЛАЕВ.

Тухфа

Янги йил арафасида Тўхмўйин гидроузели қурувчиларидан 200 оила ҳовли тўйи ўтказган эди. Улкан иншоот бунёдкорлари учун яна янги клуб ва 200 ўринли ошхона қуриб берилди.

О. НИЕЗМАТОВ.

«Гулшан»

Қашқадарё областининг Ульянов районидаги маданият уйи қошида ташкил этилган «Гулшан» халқ ашула ва рақс ансамбли кўпчиликка хизмат қила бошлади.

Ансамблга колхоз, совхоз ёшлари, район мактаб ўқувчилари, район ташкилотларида ишловчи 70 дан ортиқ талантли йигит-қизлар уюшган. «Гулшан» ансамблининг репертуари ранг-баранг.

Т. ҲАМИДОВ.

Москвадан хушхабар

Қўқон ип-йигирув, пайпоқ тўқув комбинати меҳнаткашлари яқинда Москвадан телеграмма олишди. Унда СССР Енгил саноат министрлиги комбинат ишлаб чиқараётган 541, 4511 артикулли маҳсулотларни юқори баҳолаб, давлат сифат белгиси берганлиги айтилган.

У. АҲМЕДОВ.

* * *

Редакциямизга келган хушхабарлар орасида тошкентлик **Ғ. Сатлиев, М. Абдалиев,** наманганлик **А. Мусаев, Р. Обидов, А. Ҳамидов, М. Мухторов,** фарғоналик **У. Раҳматуллаев,** бухоролик **Ш. Ропиев, Б. Полвонов,** қашқадарёлик **Х. Бердиев, У. Шаймонов, Э. Эсонов, Н. Тоғаев,** қозоғистонлик **И. Маралбоев,** андижонлик **С. Мўйдинов, У. Нажмиддинов, Т. Абдураҳмонов, М. Ўтанов, Т. Холбоев, О. Ўразматов,** оҳангаронлик **И. Ҳатамов,** қорақалпоғистонлик **Б. Жўлибоев,** сурхондарёлик **У. Абдураҳимов** ўртоқларнинг хатлари ҳам бор.

ЎЛИМ ЧЕКИНДИ

ШИФОКОР ВА БЕМОР

Шу йил еттинчи январда кечқурун Шомаҳмудов кўчаси Қизил Шарқ проезди 47-уйда тўсатдан нотинчлик юз берди. Эллик икки ёшли мунис онахон бамисоли тиғ санчилгандай қоринда қаттиқ оғриқ сезди. Оғриқнинг зўридан совуқ тер босиб, ниҳоят у ҳушидан кетди.

Орадан бир оз вақт ўтгач, онахон кўзини очди. «Ҳа, ўзларини қорин оғриқлари бор эди, соғайиб кетадилар», — деб ўйлашди уйдагилар. Бемор ўзидан ўтганини ўзи биларди. Тунни «оҳ-воҳ» билан ўтказди.

Эртасига тушга бориб онанинг кўнгли айний бошлади. У дам-бадам қайт қилаверди. Оғриғи тобора зўрайиб, қорин аста кўтарила бошлади. Бешинчи куни бемор яна ҳушидан кетди.

Касалликнинг олтинчи куни беморнинг ранги оқариб, лаблари кўкариб кетди. Энди у ўзига келмасди. Еттинчи куни иситмаси кўтарилиб, зардоб қуса бошлади. Ниҳоят, қорни шишиб кетди. Энди уйдагиларнинг эсига «Тез ёрдам» машинаси тушган эди. Еттинчи куни «Тез ёрдам» машинаси беморни биринчи Тошкент шаҳар клиника касалхонасига олиб келди. Навбатчи жарроҳлар беморнинг аҳволини кўриб, бир оғиздан ошқозон яраси ёрилиб кетибди, операция қиламиз, дейишди. Медицина фанлари кандидатларидан доцент Н. Бойматов, ассистент Т. Саидхонов беморнинг юрак фаолиятини яхшилаб олишди. Сўнгра унга доруи беҳуш (наркоз) беришди.

Зудлик билан қорин бўшлиғи ҳам очилди. Ичаклар сатҳи булғанган, яллиғланган (перитонит) эди. Т. Саидхонов операция ҳамшираси И. Дешкина ёрдамида тешилган ярани тикди, ичаклар сатҳини дизенфекция дорилари билан ювди, тозалади. Жарроҳлардан Ю. Рабинович ва Р. Музаффаров юрак фаолиятини тиклаб, доруи беҳушни бир меъёрда бериб туришди. Яна кимлардир қон босимини ва сунъий нафас олишни назоратга олишди.

Икки соатдан сўнг операция муваффақиятли тугади. Ҳолдан тойган бемор томирига қон қуюлиб, ўринга олиб ётқизилди. Жарроҳлар ҳамон бемор бошида парвона.

Операциядан чиққан бу аёлнинг ҳаёти ҳануз хавф остида эди. Вақти-вақти билан юрак ва ичаклар фаолияти сусайиб турарди. Врачлар бутун маҳоратларини ишга солдилар. Олти литрча қон қуйишди, кислород ҳидлатишди. Қўлоёқ томирларига ҳаётбахш дори-дармонлардан укол қилиниб турилди. Бу муолижани ҳамшира Соҳиба Аъзамова ўз вақтида ва пухта бажарди.

Операциядан ўн икки кун ўтгандан сўнг эрта наҳорда бемор биринчи марта кўзини очди. Шунда шифокорлар бир-бирларига маъноли боқиб қўйишди. Ҳа, ўлим чекинган эди.

Перитонит — хавфли касаллик. У қанча эрта аниқланса ва тез операция қилинса, шунча яхши. Аммо, бунақа етти-саккиз кун давом этган перитонитни врачлик тажрибамда биринчи марта учратишим.

З. ЭГАМБЕРДИЕВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

18 ФЕВРАЛЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00— МОСКВА. 18.15 — ТОШКЕНТ. 18.20 — Қўғирчоқ фильм. 19.00 — Совет Армияси жангчилари учун кўрсатув. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — МОСКВА. 20.30 — ТОШКЕНТ. Оламда нима гап? 20.50 — Ўн минут музика. 21.00 — «Ахборот». 21.20 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Телевизион театр. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.15 — МОСКВА. 19.45 — ТОШКЕНТ. Спорт кўрсатуви. 20.15 — Рекламалар. 20.30 — МОСКВА. Шоир Е. Евтушенконинг ижодий кечаси. 22.00 — «Сиҳат-саломатлик» (Тошкент). 22.30 — Ижодий кечанинг давоми. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 17.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

19 ФЕВРАЛЬ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00— МОСКВА. 18.25 — ТОШКЕНТ. 18.35 — Қўғирчоқ театр. 19.05 — СССР Фанлар академиясининг 250 йиллигига бағишланган кўрсатув. 19.55 — «Ахборот». 20.10 — Ўн минут музика. 20.20 — «Ахборот». 20.40 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. 21.05 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Халқ контроли экрани. 22.50 — Кино оламида. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.25 — МОСКВА. 22.00 — ТОШКЕНТ. Ёшлар ижоди. 22.20 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — МОСКВА. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15— Телефильм. 19.30 — Ўқув кўрсатуви. 20.10 — Беш йиллик маршрутлари бўйлаб. 20.35 — **Тергов давом этади** (бадиий фильм).

20 ФЕВРАЛЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00— МОСКВА. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — «Қизил галстук». 18.45 — Чили — озодлик куни келади (Москва). 19.10 — «Прогресс» программаси. 19.40 — «Ахборот». 19.55 — Миллионлар ленинча университети. 20.10 — Адабий театр. 20.40 — «Ахборот». 21.00 — Саноат ходимлари учун программа. 22.00 — «Вақт». 22.30 — **Хоккей: «ДИНАМО»** (Москва) — «СПАРТАК» (Москва). **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 12.00 — Бадиий фильм. 12.25 — Ўқув кўрсатувлари. 18.00 — МОСКВА. 18.45 — Ҳужжатли фильмлар экрани (Тошкент). 19.10 — МОСКВА. 20.00 — ТОШКЕНТ. Инсон ва қонун. 22.40 — **Ҳалоскорлик** (бадиий фильмнинг 1-серияси). **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ўқув кўрсатуви. 20.10 — Белгиловчи йил меҳнат вахтасида. 20.40 — **Унинг яшашдан мақсади** (бадиий фильм).

21 ФЕВРАЛЬ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00— МОСКВА. 18.10 — ТОШКЕНТ. 18.15 — Истиқбол эгалари. 18.45 — Д. Гулиаинг ижодий портрети. 19.35 — «Ахборот». 19.50 — Партком ва социалистик мусобақа. 20.20— Ўн минут музика. 22.30 — Миллионлар ленинча университети. (МОСКВА). 21.00 — «Ахборот». 21.15 — Чорвадорлар учун кўрсатув ва концерт. 22.00— «Вақт». 22.30 — **Хоккей:** ЦСКА — «КРИЛЬЯ СОВЕТОВ». **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 18.10 — МОСКВА. 20.30 — ТОШКЕНТ. Ҳаракат хавфсизлиги учун. 21.00— Концерт (Москва). 22.00 — Ўзбекистон комсомолининг XX съезди шарафига. 22.30 — **Ҳалоскорлик** (бадиий фильмнинг 2-серияси). **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Реклама ва эълонлар. 19.35 — Баҳор тараддуди. 20.05 — Ҳужжатли фильмлар. 20.35— **Ой бориб, омон қайт** (бадиий фильм).

22 ФЕВРАЛЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00— ТОШКЕНТ. 18.15 — Мультфильм. 18.30 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.00 — Музикали учрашувлар. 19.45 — «Ахборот». 20.00 — Идеология ва ҳаёт. 20.30 — Ўн минут музика. 20.40 — «Ахборот». 21.00 — «БЎСТОН». 22.00— «Вақт». 22.30 — Социалистик мусобақа кенг қулоч ёйсин. 22.50— **Белорус вокзали** (бадиий фильм). **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 18.05 — МОСКВА. 22.00 — ТОШКЕНТ. Физкультура ва спорт. 22.30 — МОСКВА. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.05 — Ҳужжатли фильм. 20.05 — Тошкент ва тошкентликлар. 20.35 — Буни ҳамма билиши керак. 21.00 — Бадиий фильм.

23 ФЕВРАЛЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Мультфильм. 10.20 — **Экран хандаси.** 11.00 — МОСКВА. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.05 — «Бойчечак». 18.35 — «Ахборот». 18.50 — Мушоира этади давом. 19.30 — Турмуш ва маданият. 20.10 — «Ахборот». 20.30 — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишланган республика областларининг телевизион фестивали. НАМАНГАН ОБЛАСТИ. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Курашда чиниққан авлод. 23.10 — **Қора консулнинг ҳалокати** (бадиий фильм). **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 10.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 11.30 — Ота-оналар, сизлар учун. 12.00 — Телефильм. 12.25 — Ота-оналар сизлар учун. 13.00— Ўқув кўрсатувлари. 16.20 — «Замондас». 17.00 — Спорт программаси. 18.00 — МОСКВА. 22.00 — ТОШКЕНТ. Ёшлар командалари ўртасида футбол бўйича IV халқаро турнир қатнашчилари меҳмонимиз. 22.30 — МОСКВА. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

24 ФЕВРАЛЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.25— ТОШКЕНТ. 9.30 — Янгиликлар. 9.40 — Соғлом танда соғ ақл. 10.00 — «Светофор». 11.00 — МОСКВА. 15.50 — ТОШКЕНТ. 16.00 — Ёшлар терма командалари ўртасида футбол: СССР — ШВЕЦИЯ. 17.35 — Ўн минут музика. 17.45 — Халқаро панорама (Москва). 18.15 — Ўйлаб топ? 18.45 — «Ахборот». 19.00 — **Оталар сўзи — ақлнинг кўзи.** 20.00 — **Экран хандаси.** 20.40 — Ахборот. 21.00 — Назм ва наво. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Завод ва социалистик мусобақа. 22.55 — **Кафтнинг ҳарорати** (бадиий фильм). **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 15.50 — МОСКВА. 16.20 — Адабий суҳбатлар. 17.15 — Мультфильмлар. 17.45 — Ҳужжатли фильм. 18.15 — Музикали программа. 19.00 — Киносаёҳатчилар клуби. 20.00 — Спорт программаси. 20.45 — Телеспектакль. 22.00 — Киноэкран янгиликлари (Тошкент). 22.30 — Останкинода байрам оқшоми. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 16.20 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИИ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 16/II **Аида,** 17/II да **Оққуш кўли** (кундузи), **Кармен** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/II да **Абу Райҳон Беруний,** 17/II да **Йўқолган узук** (кундузи), **Олтин девор** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 16/II да **Ҳижрон,** 17/II да **Ҳижрон** (кундуз соат 12.00 да), **Хонума хоним** (кеч соат 7 яримда), 18/II да **Хотинимнинг эри.**

КИНО

Неретвадаги жанг (2 серия)— «ЎЗБЕКИСТОН» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (18.00, 21.00), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (11.00, 12.00, 17.00, 20.00).

Яшасин муҳаббат! — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Ромео ва Жульетта — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (12.00, 16.00, 20.00), **Билимлар уйи** (14.30, 17.00, 19.45).

Шаҳарлар ва йиллар — «ВОСТОК» (16.00, 19.00), «МОСКВА» (13.30, 16.00, 18.30).

Ютқазилган ўйин (тоқ соатларда), **Танҳо ўзинг** (жуфт соатларда) — «ДРУЖБА».

Анупама — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Тилла зирак — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Муваффақият гарови — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Оливер (12.00, 18.00), **Гойя** (15.00, 20.45) — «ЧАЙКА».

Гул ва тош — НАВОИИ номли (кундуз ва кечқурун).

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

СССР биринчилиги учун «А» классининг II группасидаги

«БИНОКОР» (Тошкент) — «РУБИН» (Тюмень) командалари ўртасида

ХОККЕЙ

ЎЙИНЛАР: 17 февралда 14.00 да; 18 февралда 19.00 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

Матчнинг тугаш вақтида спорт зали олдида транспорт кўпайтирилади.

«ЎЗГЛАВВОДСТРОЙ»НИНГ ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИДАГИ БИРЛАШГАН ҚУРИЛИШ ДИРЕКЦИЯСИ

ТУГАТИЛДИ

Ҳамма даъволар тугатиш комиссияси томонидан эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида қабул қилинади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ. Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Р. 02234. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. № 40.